

Súd: Okresný súd Košice okolie
Spisová značka: 8C/246/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7512216793
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 05. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Sinčáková
ECLI: ECLI:SK:OSKE3:2018:7512216793.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice - okolie sudkyňou JUDr. Zuzanou Sinčákovou vo veci žalobcu Pohotovosť s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598 proti žalovanej Slovenskej republike, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Župné námestie 13, Bratislava v konaní o náhradu škody a nemajetkovej ujmy

rozhodol:

Žalobu z a m i e t a.

Žiadna zo strán sporu nemá právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou doručenu súdu dňa 27.9.2012 žalobca uplatnil voči žalovanej právo na náhradu škody a nemajetkovej ujmy podľa zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci. K vzniku ujmy na právach žalobcu malo dôjsť v exekučných konaniach vedených Okresným súdom Košice - okolie (ďalej „exekučný súd“), v ktorých žalobca tvrdil existenciu nesprávneho úradného postupu. Tento odôvodňoval porušením povinnosti exekučného súdu vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote bez zbytočných prieťahov, pretože o návrhu na zmenu súdneho exekútora súd nerozhodol v 30-dňovej zákonnej lehote, ako táto vyplývala z ustanovenia § 44 ods. 8 Exekučného poriadku (zákon č. 233/1995 Z.z.). Podľa tvrdení žalobcu ním predložené návrhy spĺňali všetky formálne a materiálne náležitosti návrhu, nevykazovali prvky nadmernej právnej zložitosti, nevyžadovali si takú spoluprácu s účastníkmi konania, ktorá by mala mať vplyv na čas rozhodovania, preto nečinnosťou súdu a jeho nesústredeným postupom došlo k zbytočným prieťahom v konaní a k porušeniu zákonnej lehoty na rozhodnutie, a tým k nesprávnemu úradnému postupu.

2. V súvislosti s tvrdeným nesprávnym úradným postupom a zbytočnými prieťahmi v konaní si žalobca uplatnil nárok na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy. Žalobca požiadal žalovanú o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, avšak žalovaná do podania žaloby na jeho žiadosť pozitívne nereagovala.

3. Na základe uznesenia súdu o spojení vecí na spoločné konanie zo dňa 10.10.2012 č. k. 8C/246/2012-7, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 11.10.2012, sa predmetom tohto súdneho konania stali aj veci pôvodne vedené na tunajšom súde pod sp.zn. 8C/247/2012, 8C/248/2012/, 8C/250/2012 a 8C/251/2012. V zmysle rozhodnutia o spojení vecí, predmetom sporu je nárok žalobcu na náhradu škody a nemajetkovej ujmy voči žalovanej vyplývajúci z nesprávneho úradného postupu exekučného súdu.

4. Uplatnená majetková škoda mala podľa žaloby zodpovedať účelne vynaloženým nákladom spojeným s činnosťou žalobcu vo veci správy a vymáhania pohľadávky v období od doručenia návrhu na zmenu exekútora do času rozhodnutia súdu. Výšku škody stanovil žalobca na základe paušalizovania vecných

nákladov zodpovedajúcich administratívnym, funkčným a mzdovým nákladom, vychádzajúc z účtovanej agendy. Žalobca tak vyčíslil majetkovú škodu vo výške 175 eur, zahrňujúcu náklady v sume 70 eur na správu pohľadávky prostredníctvom zamestnanca informačného systému, v sume 40 eur na udržiavanie a správu informačného systému, v sume 50 eur na administráciu listín a komunikáciu s pôvodným súdnym exekútorom a v sume 15 eur na administratívne spracovanie urgencií, poštovné, telekomunikačné výdavky.

5. Nemajetkovú ujmu považoval žalobca za spravodlivú satisfakciu za porušenie jeho zákonných nárokov, ako aj jeho základných práv a princípov právneho štátu, keď márnym plynutím času boli ohrozené legitímne očakávania žalobcu a vyvolané riziká zániku povinného, straty kontaktu s povinným, ako aj insolvenzie povinného. Nemajetkovú ujmu ďalej odôvodnil frustráciou, úzkosťou, pocitmi nespravodlivosti i nedôvery v právo u členov riadiacich orgánov žalobcu, zánikom plánovaných podnikateľských aktivít v dôsledku vyvolanej straty zisku z už realizovaného obchodu a vznikom neistoty v plánovaní ďalších rozhodnutí, ktoré by žalobca mohol prijať.

Pri vyčíslení nemajetkovej ujmy odkazoval žalobca na prax Ústavného súdu SR, keď za rok prietahov v konaní je priznávaná satisfakcia vo výške 663,88 eur. U jednotlivých konaní tak žalobca uskutočnil výpočet nemajetkovej ujmy alikvotným prepočtom odškodnenia pripadajúcim na jeden mesiac „omeškania“ v činnosti exekučného súdu, čo činilo 55,32 eur za mesiac „omeškania“.

6. V písomnom podaní zo dňa 27.3.2018 žalobca uviedol, že si nechal znaleckým ústavom Ekonomická univerzita v Bratislave vyhotoviť znalecký posudok preukazujúci výšku majetkovej škody, ktorá mu bola spôsobená v dôsledku nesprávneho úradného postupu exekučného súdu. Predmetný znalecký posudok sa nachádza na tunajšom súde pod SprV 357/2014.

7. Nesprávny úradný postup bol namietaný v exekučných konaniach, ktoré sú predmetom tohto sporu, voči povinnému Y. Ž., sp.zn. 12Er/102/2005, O. P., sp.zn. 12Er/462/2003, O. O., 12Er/692/2005, L. O., sp.zn. 12Er/842/2005 a H. H., sp.zn. 17Er/1282/2004.

8. Žalobca si uplatnil v úhrne majetkovú škodu 875 eur a nemajetkovú ujmu 3.097,92 eur.

9. Žalovaná vo vyjadrení k žalobe zo dňa 2.4.2013 tvrdila zmätočnosť žaloby, keďže v jednotlivých žalobách sa vyskytujú viaceré nedostatky napr. že sú zmätočne označení povinní, nesprávne uvedené dátumy narodenia a pod.. Zároveň nie je jasný ani titul nároku na náhradu škody, či žalobca namieta nezákonné konanie v podobe nerozhodnutia o návrhu na zmenu súdneho exekútora alebo namieta nesprávny úradný postup v podobe prietahov.

Poukázala na to, že dňa 23.4.2012 jej boli doručené prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, pričom dňa 27.9.2012 boli súdu doručené žaloby vo veci, a je teda zrejmé, že žalobca ich nepodal po uplynutí 6 mesačnej lehoty, ale skôr, ide teda o predčasne podanú žalobu.

Zároveň, poukazujúc na podmienky zodpovednosti za škodu spôsobenú orgánom verejnej moci podľa zákona č. 514/2003 Z.z. uvádzala, že žalobca nesplnil žiadny z predpokladov vzniku zodpovednosti.

Poukázala na zákonné podmienky, za ktorých exekučný súd koná, keď predpokladom rozhodnutia je aj súčinnosť doterajšieho exekútora pri vyčíslení trov konania, keď objektívne nie je možné vždy dodržať lehotu na rozhodnutie. V zákonnej lehote tak nemohol exekučný súd rozhodnúť aj o trovách pôvodného súdneho exekútora a o postúpení veci novému súdnemu exekútorovi, ako to ukladalo ust. § 44 ods.9 Exekučného poriadku. Žalobca pritom nepodal sťažnosť predsedovi súdu proti porušovaniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. Súčasne zdôraznila, že omeškanie v uvedenej lehote nie je ani možné považovať za zbytočné prietahy a nesprávny úradný postup vzhľadom na povahu úkonu a skutočnosť, že v zmysle § 44 ods. 8, ods. 9 Exekučného poriadku pôvodný exekútor vykonáva v exekučnom konaní úkony do času rozhodnutia o zmene súdneho exekútora, teda v súvislosti s rozhodnutím o zmene exekútora po 30-dňovej lehote ani nemohlo dôjsť k vzniku žiadnej materiálnej škody, za ktorú by zodpovedal exekučný súd.

Ak by aj nedošlo k dodržaniu 30 - dňovej zákonnej lehoty, pri posúdení toho, či nedodržaním lehoty mohlo dôjsť k ujme na právach žalobcu, je dôležité vychádzať aj z judikatúry Ústavného súdu SR. Žalovaná poukázala na rozhodnutie Ústavného súdu SR sp.zn. I ÚS 16/02, v ktorom ústavný súd konštatoval, že nedodržanie lehoty ustanovenej v zákone sa nepovažuje automaticky za porušenie základného práva na prejednanie veci bez zbytočných prietahov, ale rozhodujúce sú všetky okolnosti danej veci. Pojem zbytočné prietahy obsiahnutý v článku 48 ods. 2 Ústavy SR je pojem autonómny, ktorý je potrebné vykladať a aplikovať vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti veci, keďže ani v prípadoch porušenia takej

lehoty, postup dotknutého štátneho orgánu sa nemusí vyznačovať významnými prieťahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako prieťahy zbytočné v zmysle článku 48 ods. 2 Ústavy.

Súčasne zdôraznila, že všeobecný súd nemá kompetenciu posudzovať existenciu prieťahov v exekučnom konaní, táto právomoc je daná len Ústavnému súdu SR, prípadne ich môže konštatovať predseda súdu v konaní o sťažnosti podľa zákona č. 757/2004 Z.z.. Súd konajúci o náhrade škody vzniknutej z titulu prieťahov v súdnom konaní môže posudzovať splnenie predpokladov jej náhrady len v prípade, ak by prieťahy boli konštatované predsedom súdu alebo Ústavným súdom SR, čo v danom prípade absentuje.

Žalovaná tiež namietala opodstatnenosť nároku žalobcu na náhradu škody aj z dôvodov, že tvrdený nesprávny úradný postup nie je v príčinnej súvislosti so vznikom škody ako ju vyčíslil žalobca, nakoľko absentuje priamy a bezprostredný vzťah príčiny a následku, keď nemožno tvrdiť, aby žalobcovi vznikla škoda práve v dôsledku postupu súdu.

Zdôraznila, že žalobca nepredložil žiadne dôkazy o existencii a výške škody. Vo vzťahu k majetkovej škode žalobca neprodukoval dôkazy týkajúce sa každej individuálnej pohľadávky, ktorej sa má nárok týkať, pričom uplatňovanie paušálnych súm nie je možné považovať za správne.

K nároku na odškodnenie nemajetkovej ujmy poukázala na podmienky jej náhrady ako vyplývajú z ustanovenia § 17 ods. 2, ods.3 zákona č. 514/2003 Z.z., ktoré sa vzťahujú k samotnej osobe poškodeného, teda k žalobcovi ako obchodnej spoločnosti, čo prirodzene vylučuje, aby boli odškodňované pocity členov riadiacich orgánov spoločnosti v podobe „frustrácie, úzkosti, neistoty a nedôvery“. V tejto súvislosti poukázala na rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR 30Cdo 675/2011. Ak žalobca tvrdí zánik podnikateľských aktivít, plánov i ovplyvnenie podnikateľských postupov, žiadnym spôsobom tieto skutočnosti nekonkretizoval ani nezdôvodnil. Spôsob stanovenia nemajetkovej ujmy, ktorý vychádza z paušálnej sumy 660 eur, nie je podložený žiadnymi reálnymi skutočnosťami, keďže finančné zadostučinenie musí odrážať vždy konkrétne okolnosti prípadu a charakter sporu, čo pri paušálnom vyčíslení nie je zohľadnené. Navyše, žalobca neuviedol žiadne argumenty, pre ktoré by bolo možné čo i len uvažovať o dôvodnosti nároku na finančné odškodnenie nemajetkovej ujmy.

Žalovaná tiež zdôraznila, že nárok uplatnený žalobou je potrebné posudzovať aj s prihliadnutím na dobré mravy, keďže uplatnená škoda mala žalobcovi vzniknúť práve v dôsledku jeho obchodných praktík nezlučiteľných so zásadami ochrany spotrebiteľa, o čom svedčil aj rad sťažností spotrebiteľov Európskej komisii. Táto v liste adresovanom Stálemu predstaviteľovi Slovenskej republiky pri Európskej únii konštatovala, že formulár zmluvných podmienok spoločnosti žalobcu obsahuje také ustanovenia, ktoré sa odchyľujú od kogentných ustanovení na ochranu spotrebiteľa alebo flagrantne spotrebiteľov znevýhodňujú vo viacerých dôležitých aspektoch, pričom celkové náklady úverov predstavujú v niektorých prípadoch náklady takmer 100% ročne zo sumy získanej od žalobcu. Pokiaľ nejaká škoda žalobcovi mohla vzniknúť, vznikla mu práve v súvislosti s jeho spornými a negatívnymi podnikateľskými aktivitami.

Žalovaná tiež z opatrnosti vzniesla námietku premičania, keď v zmysle ust. § 19 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. sa právo na náhradu škody premičí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode. Žalobca sa mohol dozvedieť o vzniku škody vydaním rozhodnutia o zmene súdneho exekútora. Vzhľadom na to, že v niektorých prípadoch sa o škode dozvedel pred viac ako troma rokmi, došlo k premičaniu nároku.

10. S účinnosťou od 1.7.2016 sa na konanie sporových strán pred súdom vzťahuje zákon č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“). Súd podľa tohto predpisu postupuje aj v konaniach začatých pred účinnosťou tohto zákona (§ 470 ods.1 CSP).

11. Na pojednávanie dňa 11.5.2018 sa nedostavil žalobca, ktorý svoju neprítomnosť ospravedlnil písomným podaním doručeným súdu dňa 7.5.2018 z dôvodu hospodárnosti konania, pričom žiadal prejednať vec v jeho neprítomnosti. Tiež sa na pojednávanie nedostavila žalovaná, ktorá svoju neprítomnosť ospravedlnila písomným podaním doručeným súdu dňa 12.4.2018 z dôvodu hospodárnosti konania i objektívnej, personálnej nemožnosti zúčastňovať sa množstva pojednávaní, ktoré sú vedené medzi sporovými stranami, o odročenie pojednávania nežiadala.

Súd mal za to, že sú splnené podmienky pre pojednávanie v neprítomnosti sporových strán, a preto v súlade s ust. § 180 CSP vec prejednal a rozhodol v ich neprítomnosti.

12. Na návrh žalobcu sa súd oboznámil s obsahom exekučných spisov, v ktorých bol namietaný nesprávny úradný postup, ako aj so znaleckým posudkom č. 1/2014 vypracovaným Znaleckým ústavom Ekonomickej univerzity v Bratislave dňa 17.1.2014.

13. Podľa ust. § 3 ods.1 zákona č. 514/2003 Z.z. štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci

- a) nezákonným rozhodnutím,
- b) nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody,
- c) rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, alebo
- d) nesprávnym úradným postupom.

Zodpovednosti sa nemožno zbaviť (§ 3 ods.2 zákona č. 514/2003 Z.z.).

14. Žalobca svoj nárok vyvodzoval zo zodpovednosti štátu za nesprávny úradný postup, za ktorý sa podľa § 9 ods.1, ods.2 zákona č. 514/2003 Z.z. (v znení účinnom do 31.12.2012) považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb. Právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

15. Súd skúmal, či je daná zodpovednosť žalovanej za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom tak, ako to vo svojom žalobnom návrhu tvrdil žalobca.

Predpokladom vzniku zodpovednosti za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom je kumulatívne splnenie troch základných predpokladov, a to

1. nesprávny úradný postup,
2. vznik škody ako majetkovej, či nemajetkovej ujmy a
3. príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody.

Všetky tieto podmienky musia byť splnené súčasne, preto o vzniku zodpovednosti nemožno hovoriť, ak chýba ktorýkoľvek z týchto predpokladov.

16. Vo vzťahu k námietkam žalovanej o predčasnom uplatnení nároku na súde pre nesplnenie podmienky predbežného prejednanja, súd poukazuje na ust. § 16 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom do 31.12.2012, podľa ktorého, ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo jeho časť do 6 mesiacov odo dňa prijatia žiadosti, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo neuspokojenej časti nároku na súde. Nie je spochybňované, že žalobca žiadosť o predbežné prerokovanie nároku podal, samotná žalovaná sa vo svojom procesom stanovisku doručenom súdu dňa 8.4.2013 jednoznačne vyjadrila, že nárok žalobcu neuznáva, teda ho neuspokojí, čím boli splnené podmienky vyžadované zákonom pre konanie o nároku žalobcu pred súdom.

17. Námietka premlčania vznesená žalovanou rovnako nebola dôvodná. Žaloba bola podaná na súd dňa 27.9.2012 a týkala sa exekučných konaní, v ktorých mohlo dôjsť k vzniku potencionalnej škody najskôr v roku 2010, kedy boli vydané rozhodnutia exekučného súdu, nakoľko v tomto okamihu mohla byť žalobcovi známa výška prípadnej škody. K uplynutiu trojročnej premičacej doby podľa ust. § 19 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. podľa názoru súdu nedošlo.

18. Súd sa zaoberal tým, či tunajší súd sa dopustil vo vyššie uvedených exekučných konaniach nesprávneho úradného postupu.

19. Žalobca odôvodňoval nárok na náhradu škody z nesprávneho úradného postupu aj tým, že exekučný súd nevydal rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, v primeranom čase a bez zbytočných prietahov, preto súd ustálil, že sa domáhal ochrany svojich práv aj v zmysle čl. 48 ods. 2 Ústavy, podľa ktorého má každý právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov, a podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd o práve na prejednanie veci v primeranej lehote. V zmysle článku 127 Ústavy SR, ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú ratifikovala Slovenská republika a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

20. Žalobca netvrdil ani nepreukazoval, aby v exekučných konaniach, z ktorých si uplatňuje nárok na náhradu škody v súvislosti s nedodržaním zákonnej lehoty na vydanie rozhodnutia, bola konštatovaná Ústavným súdom SR alebo iným orgánom existencia prietahov v konaní. Konajúci súd, ako súd patriaci do sústavy všeobecných súdov nemá zákonom danú právomoc na konštatovanie prietahov v inom súdnom konaní, ktorú okolnosť možno dovodiť aj zo skutočnosti, že Ústavný súd v konaní o sťažnostiach fyzických i právnických osôb na porušenia článku 48 ods. 2 Ústavy SR rozhoduje aj o prípadnom odškodnení sťažovateľa, ktorému môže priznať tiež náhradu ujmy spôsobenej zistenými prietahmi v konaní, ktorú si žalobca podľa názoru súdu uplatňuje v tomto spore. Záveru, že konajúci súd nemá kompetenciu na konštatovanie prietahov v konaní všeobecného súdu, nasvedčuje aj znenie § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. účinné od 1.1.2013, podľa ktorého pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu spočívajúceho v porušení povinnosti urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, v nečinnosti pri výkone verejnej moci alebo zbytočných prietahoch v konaní, možno vychádzať len z výsledkov vybavenia sťažnosti na prietahy, žiadosti o prešetrenie vybavenie sťažnosti, právoplatného rozhodnutia vydaného v disciplinárnom konaní, rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, rozhodnutia Ústavného súdu SR.

Pre posúdenie dôvodnosti nároku žalobcu z titulu zbytočných prietahov a nekonania v primeranej lehote tak absentuje základný predpoklad, ktorým je rozhodnutie príslušného orgánu, že exekučný súd nevydal rozhodnutie v zákonnej lehote bez zbytočných prietahov resp. v lehote primeranej.

21. Nakoľko podmienky vzniku nároku zodpovednosti za škodu musí súd v prejednávacom prípade posudzovať podľa znenia zákona účinného pred 1.1.2013, súd rozhodujúci o nároku na náhradu škody z nesprávneho úradného postupu je oprávnený vyhodnotiť aj otázku prietahov v súdnom konaní ako jednu zo základných podmienok vzniku zodpovednosti (viď napr. rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 1Co/763/2014). Pre vyhodnotenie toho, či nedodržaním zákonom ustanovených lehôt mohlo dôjsť k nesprávnemu úradnému postupu a vzniku škody, súd prihliadal tak k charakteru exekučných konaní, vo väzbe na ktoré si žalobca škodu uplatňoval, ako aj k rozhodovacej činnosti všeobecných súdov a Ústavného súdu SR.

V zmysle rozhodnutia Ústavného súdu SR sp.zn. I. ÚS 16/02, pojem zbytočné prietahy obsiahnuté v článku 48 ods. 2 Ústavy SR nemožno vykladať a aplikovať len vzhľadom na lehoty uvedené v zákone. So zreteľom na konkrétne okolnosti veci, sa totiž ani v prípadoch nedodržania zákonných lehôt, postup dotknutého štátneho orgánu nemusí vyznačovať takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prietahy podľa článku 48 ods. 2 Ústavy SR.

22. Podľa ust. § 44 ods. 8, ods.9 Exekučného poriadku v znení účinnom do 22.12.2015 (do 30.11.2006 išlo o ust. § 44 ods.7, ods. 8 Exekučného poriadku) oprávnený môže kedykoľvek v priebehu exekučného konania aj bez uvedenia dôvodu podať na príslušný okresný súd návrh na zmenu exekútora. Súd rozhodne o zmene exekútora do 30 dní od doručenia návrhu oprávneného na zmenu exekútora. Súd v rozhodnutí o zmene exekútora podľa odseku 8 zároveň vykonaním exekúcie poverí exekútora, ktorého navrhne oprávnený, a vec mu postúpi spolu s exekučným spisom súdneho exekútora, ktorý bol vykonaním exekúcie pôvodne poverený. Účinky pôvodného návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie zostávajú zachované. Trovy exekúcie pôvodného exekútora sa vypočítajú tak, ako keby došlo k zastaveniu exekúcie.

23. Len nedodržanie lehoty 30 dní na rozhodnutie o zmene súdneho exekútora nie je možné bez ďalšieho považovať za porušenie povinnosti súdu vykonať úkon včas a bez prietahov. V zhode s vyššie zmieneným rozhodnutím Ústavného súdu SR I. ÚS 16/02 je potrebné zohľadniť fakt, že podmienkou rozhodnutia o zmene súdneho exekútora bolo tiež rozhodnutie o trovách konania pôvodného exekútora, teda predpokladom úkonu súdu bolo tiež poskytnutie súčinnosti iných subjektov. Ani v kontexte rozhodnutia Ústavného súdu SR I. ÚS 476/12, z ktorého vyplýva, že len samotná dĺžka konania bez zohľadnenia konkrétnej povahy úkonu a charakteru konania, nie spôsobilá zasiahnuť do práva účastníka podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a čl. 6 ods. Dohovoru, nie je možné uzavrieť, že nedodržanie zákonnej lehoty znamená nedôvodnú nečinnosť súdu a zásah do oprávnených záujmov žalobcu. Exekučné konania, z ktorých si žalobca uplatňuje nárok na náhradu škody za oneskorené rozhodnutie o zmene súdneho exekútora, boli založené na takých právnych úkonoch - notárskych zápisniciach, u ktorých bolo súdnou praxou ustálené, že sú nespôsobilým exekučným titulom, keďže uznanie záväzku za dlžníka - povinného do notárskej zápisnice bolo vykonané na základe aplikácie neprijateľnej zmluvnej podmienky a z neplatného právneho úkonu (napr. uznesenie NS SR sp.zn. 6 ECdo 221/13, 6 CoE 120/13), preto

aj akákoľvek ujma vzniknutá žalobcovi pri uspokojovaní jeho pohľadávky nie je daná postupom súdu, ale charakterom právnych úkonov žalobcu.

24. V preskúvaných exekučných konaniach čas vydania rozhodnutia o zmene súdneho exekútora súvisel s povinnosťou exekučného súdu rozhodnúť o trovách pôvodného exekútora. V závislosti od súčinnosti pôvodného exekútora, a po splnení procesných podmienok, ako vyplývali z Exekučného poriadku bolo pristúpené k rozhodnutiu o zmene súdneho exekútora (resp. aj o neprípustnosti exekúcie v exekučnom konaní sp.zn. 12Er/102/05). Konanie však netrvalo tak dlho, aby sa dalo uvažovať o zbytočných prietahoch. Navyše, ako už aj súd konštatoval, v žiadnom z exekučných konaní ani predseda exekučného súdu ani Ústavný súd SR, ani iný orgán nekonštatoval existenciu prietahov v konaní.

25. Súd konštatoval, že v exekučných konaniach nebolo zistené konanie či opomenutie, ktoré by bolo možné považovať za nesprávny úradný postup, nebola zistená ani existencia nezákonného rozhodnutia, niet tak žiadneho zákonom definovaného dôvodu, na podklade ktorého by žalobca mohol uplatňovať nárok na náhradu škody. Nebol teda splnený prvý predpoklad vzniku zodpovednosti žalovanej za škodu. Takisto podľa názoru súdu neboli splnené ani ďalšie dva predpoklady, a to vznik škody a akákoľvek príčinná súvislosť medzi rozhodnutím exekučného súdu a škodou uplatňovanou žalobcom.

26. V zmysle ust. § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk.

27. Podľa ust. § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na: a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo, c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote, d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení (§ 17 ods.3 zákona č. 514/2003 Z.z.).

28. Žalobca vznik škody žiadnym spôsobom nepreukázal, jeho vyjadrenia o vzniku majetkovej škody ostali len v rovine ničím nepreukázaných tvrdení. Nehovoriac o tom, že ide o tvrdenia príliš všeobecné. Ako škodu žalobca vyčísluje účelne vynaložené náklady na správu pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnanca pomocou informačného systému, na udržiavanie a správu informačného systému, na administratívne spracovanie urgencií, na publikačné výdaje spojené s vyhotovením urgencií, na poštovné a telekomunikačné výdaje. Súdu pri tom nie je zrejmé, aký celkový počet pohľadávok, resp. klientov žalobca spravuje, aké má s nimi celkové náklady, a teda v tomto smere bez predloženia akýchkoľvek dôkazov nemožno dospieť k záveru o vzniku majetkovej škody v nejakej konkrétnej výške.

Z obsahu exekučných spisov nevyplýva, aby tu žalobca realizoval písomné podania, sťažnosti a urgencie, na ktoré sa v žalobe odvoláva resp. aby išlo o účelné podania, teda podania k urýchleniu rozhodnutia, a aby náklady spojené s týmito úkonmi, ak nejaké vznikli, boli v príčinnej súvislosti s postupom exekučného súdu.

29. Majetkovú škodu žalobca preukazoval znaleckým posudkom č. 1/2014, ktorý bol spracovaný mimo konania na žiadosť žalobcu Znaleckým ústavom Ekonomickou univerzitou v Bratislave. Predmetom znaleckého posudku bolo posúdenie činnosti spojenej s vymáhaním pohľadávok spoločnosti žalobcu a ekonomické posúdenie týchto činností, ktoré boli uskutočnené v súvislosti s nesprávnym úradným postupom exekučných okresných súdov SR, pretože tieto neskoro rozhodli o návrhu žalobcu na zmenu súdneho exekútora (ZE). Znalecký ústav na základe vykonanej analýzy mzdových nákladov, nákladov na poštovné, komunikačné služby, tlač a úpravu informačného systému stanovil náklady v prípade žalôb „ZE“ na jednu žalobu vo výške 31,68 eur.

Ako vyplýva z obsahu znaleckého posudku predmetom posúdenia, pri neskorom rozhodnutí o žiadosti o zmenu súdneho exekútora boli nasledujúce činnosti:

overovanie skutočnosti, či súd rozhodol v exekučnej veci,

urgovanie vydania rozhodnutia,

urgencie a spracovanie sťažnosti na postup súdu,

spracovanie reakcie súdu, prípadne vypracovanie nového stanoviska,

overovanie prijatia elektronického podania - žiadosti o zmenu urgencie/sťažnosti.

Z obsahu znaleckého posudku vyplýva, že vzhľadom na náročnosť znaleckého dokazovania i celkový rozsah agendy vykonávanej žalobcom, nebolo možné jednoznačne individualizovať, v akom rozsahu sa vyčíslené náklady priamo dotýkajú exekučných konaní a vzhľadom na nárast počtu zamestnancov a nákladov sa vychádzalo z predpokladu, aká časť nákladov zodpovedá exekučnej činnosti. Súdu je pritom z jeho činnosti známe, že žalobca mal predovšetkým zvýšené náklady v súvislosti s podávaním návrhov na všeobecné súdy a podávaním opravných prostriedkov, vrátane dovolaní. Prítom „činnosti“, ktoré boli predmetom ohodnotenia v znaleckom posudku, neboli žalobcom vykonané v exekučných konaniach, ktorých sa týka tento spor resp. išlo o neúčelné úkony. Aj keď teda zo znaleckého posudku vyplýva určitý rozsah nákladov žalobcu, nepreukazuje to existenciu príčinnej súvislosti s napádaným postupom exekučného súdu.

30. Pokiaľ ide o nemajetkovú ujmu, jej priznanie prichádza do úvahy len pri konštatovaní porušenia práva (nesprávneho úradného postupu), ktorý z vykonaného dokazovania nevyplýva. Nakoľko žalobca nepreukázal žiadny z predpokladov zodpovednosti štátu za škodu, neexistujú ani žiadne dôvody pre náhradu nemajetkovej ujmy, ktorej výšku odvodil len matematickým výpočtom.

31. V žalobe absentujú skutočnosti rozhodujúce pre zistenie, či by vôbec mohlo dôjsť k vzniku nemajetkovej ujmy spoločnosti žalobcu, pričom subjektívne pocity jej riadiacich členov nie sú právne významné. Potrebné by však bolo prihliadať na samotné správanie sa žalobcu v dodávateľsko-spotrebiteľských vzťahoch. Kriticky sa k obsahu zmluvných podmienok v zmluvách žalobcu uzavretých so spotrebiteľom vyjadrila aj Európska komisia, ktorá konštatovala, že zmluvné podmienky vylučujú uplatňovanie pravidiel na ochranu spotrebiteľa a prostredníctvom inštitútu rozhodcovského konania má veriteľ možnosť uplatniť svoje nároky bez toho, aby boli posúdené podľa týchto relevantných noriem. Aj z uvedeného je zrejmé, že problémy s vymáhateľnosťou nárokov zo spotrebiteľských zmlúv uzavretých spoločnosťou, sú v príčinnej súvislosti s negatívnymi obchodnými praktikami spoločnosti.

32. Zhodnotiac každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy vo svojej vzájomnej súvislosti s prihliadnutím na všetko, čo vyšlo za konania najavo vrátane toho, čo uviedli strany sporu (§ 161 CSP) dospel súd k záveru, že nárok žalobcu nie je dôvodný, pretože absentujú všetky tri vyššie uvedené predpoklady vzniku zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Súd preto považoval žalobu za právne neopodstatnenú a zamietol ju.

33. Obdobné právne názory zaujali aj iné súdy vo svojich rozhodnutiach (viď napr. rozsudok Okresného súdu Prešov, sp. zn. 7C/196/2014, ktorý bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 1Co/38/2015, rozsudok Okresného súdu Dolný Kubín, sp. zn. 7C/180/2012, ktorý bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu L. Ž. sp. zn. 9Co/416/2013, rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves sp.zn. 4C/123/2012, ktorý bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 1Co/763/2014 a pod.).

34. Podľa ust. § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

O trovách konania bolo rozhodnuté v zhode s ust. § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Žalobca bol v konaní procesne neúspešnou sporovou stranou, nemá preto právo na náhradu trov konania a žalovanej v konaní žiadne trovy nevznikli, preto súd rozhodol, že žiadna sporová strana nemá právo na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje, v dvoch písomných vyhotoveniach. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§355 ods.1, § 362 ods.1 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§365 ods.1 CSP).